

เรื่องที่ ๒๕

ก่อสร้างไม่ครบตาม “แบบแปลน” แบนท้ายสัญญา :
มีสิทธิถูกปรับ - รับค่าจ้างไม่เต็ม !

หัวใจของเรื่อง

“แบบแปลนแนบท้ายสัญญา
ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา”

ประเด็นที่น่าสนใจ

๑. กรณีที่รายละเอียดของงานจ้างไม่ได้ถูกกำหนดในใบประมาณราคางาน แต่กำหนดไว้ในแบบแปลนแนบท้ายสัญญา ผู้รับจ้างมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบดำเนินการให้เป็นไปตามแบบแปลนแนบท้ายสัญญาหรือไม่ ?

๒. ผลของการบอกเลิกสัญญาจะเป็นอย่างไร และงานในส่วนที่ดำเนินการแล้วเสร็จและใช้ประโยชน์ได้ ผู้รับจ้างจะได้รับค่าตอบแทนหรือไม่ ?

ก่อสร้างไม่ครบตาม “แบบแปลน” แบนท้ายสัญญา :
มีสิทธิถูกปรับ-รับค่าจ้างไม่เต็ม !

แนวคำวินิจฉัยคดีปกครองของศาลปกครองเพื่อสร้างบรรทัดฐานการบริหารราชการแผ่นดินและวางแนวทางการปฏิบัติราชการที่ดี ตลอดจนการคุ้มครองสิทธิของประชาชน/เอกชน ในวันนี้เป็นกรณีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง คือสัญญาจ้างก่อสร้างอาคารเทศบาลซึ่งเป็นสถานที่ให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในพื้นที่ โดยคดีดังกล่าวศาลปกครองได้วางบรรทัดฐานอันจะเป็นประโยชน์ทั้งสำหรับฝ่ายปกครองในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความละเอียดรอบคอบและการใช้สิทธิเรียกร้องค่าปรับจากการผิดสัญญา ตลอดจนค่าเสียหายอันเกี่ยวเนื่องกับสัญญา และยังให้ความชัดเจนแก่ฝ่ายเอกชนคู่สัญญาเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำบริการสาธารณะบรรลุผล คุ่มค่า สมประโยชน์ต่อการดำเนินกิจการทางปกครอง ซึ่งใช้งบประมาณของรัฐ และในขณะเดียวกันก็ให้ความเป็นธรรมกับเอกชนคู่สัญญาด้วย ซึ่งสัญญาทางปกครองถือเป็นเครื่องมือหนึ่งที่สำคัญของฝ่ายปกครองในการใช้จัดทำบริการสาธารณะต่าง ๆ เช่น การก่อสร้างถนน สะพาน โรงพยาบาล อาคารเรียน อ่างเก็บน้ำ อันเป็นบริการสาธารณะที่จำเป็นสำหรับประชาชน

โดยคดีนี้ เทศบาล (ผู้ถูกฟ้องคดี) ได้ทำสัญญาจ้างก่อสร้างอาคารเทศบาลหลังใหม่เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กพร้อมโรงจอดรถกับห้างหุ้นส่วนจำกัด ก. (ผู้ฟ้องคดี) เพื่อให้บริการประชาชนผู้มาติดต่อราชการ โดยแบ่งการทำงานและการจ่ายค่าจ้างออกเป็น ๕ งวด

สำหรับประเด็นข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาดังกล่าวเกิดจากผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารไม่ครบตามแบบแปลนแนบท้ายสัญญา คือ ขาดงานติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้า ซึ่งเป็นงานในงวดที่ ๕ โดยผู้ฟ้องคดีอ้างว่าในใบประมาณราคาก่อสร้างซึ่งเจ้าหน้าที่ของเทศบาลจัดทำขึ้นไม่ปรากฏรายการวัสดุของงานติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้าอยู่ด้วย เมื่อการกำหนดราคากลางของเทศบาลไม่มีการประมาณราคางานติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้าไว้ ผู้ฟ้องคดีจึงมิได้คิดคำนวณค่างานดังกล่าวรวมอยู่ในการก่อสร้างครั้งนี้ และในใบเสนอราคาของผู้ฟ้องคดีก็มิได้มีรายการดังกล่าวตั้งแต่แรก งานติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้าจึงไม่อยู่ในขอบเขตงานตามสัญญาจ้างก่อสร้างอาคารที่พิพาท

หลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารและส่วนประกอบอื่น ๆ ครบแล้ว ยกเว้นงานติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้า จึงขอส่งมอบงานและขอรับเงินค่าจ้างงวดสุดท้าย คือ งวดที่ ๕ แต่เทศบาลไม่ยอมชำระโดยให้เหตุผลว่าผู้ฟ้องคดีปฏิบัติไม่ครบถ้วนตามสัญญา หากไม่มีการติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้าก็ไม่อาจตรวจรับมอบงานระบบไฟฟ้าที่ทดสอบแล้วและไม่สามารถใช้อาคารตามวัตถุประสงค์แห่งสัญญาได้ ผู้ฟ้องคดียืนยันไม่ติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้างดกล่าว เทศบาลจึงได้บอกเลิกสัญญากับผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้องเทศบาลต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งบอกเลิกสัญญาดังกล่าวและให้เทศบาลจ่ายเงินค่าจ้างงวดสุดท้าย และค่าก่อสร้างโครงหลังคาที่มีการปรับแบบทำให้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น รวมทั้งค่าเสียหายจากการที่ผู้ฟ้องคดีถูกดูหมิ่นเกลียดชังอันกระทบต่อความเชื่อถือในวิชาชีพและต่อสถาบันการเงิน

คดีมีประเด็นที่น่าสนใจประการแรก คือ กรณีที่รายละเอียดของงานจ้างไม่ได้ถูกกำหนดในใบประมาณราคางาน แต่กำหนด

ไว้ในแบบแปลนแนบท้ายสัญญา ผู้รับจ้างมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบ
ดำเนินการให้เป็นไปตามแบบแปลนแนบท้ายสัญญาหรือไม่ ?
กรณีจึงมีข้อพิพาทให้ศาลวินิจฉัยว่าระหว่าง “แบบแปลนแนบท้าย
สัญญา” กับ “ใบประมาณราคา” ซึ่งมีเนื้อหาขัดแย้งกัน ผู้ฟ้องคดี
มีหน้าที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามสัญญาอย่างไร

ประเด็นนี้ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ในการเสนอราคา
รับจ้างงาน ผู้เสนอราคาจะต้องนำแบบแปลนที่ได้รับพร้อมกับเอกสาร
ประมูลจ้างไปพิจารณาตรวจสอบโดยละเอียดว่ามีรายละเอียดงาน
ที่จ้างรายการใดบ้าง ก่อนที่จะทำการเสนอราคา อีกทั้งในสัญญา
ได้ระบุอย่างชัดเจนว่าเอกสารแนบท้ายสัญญา คือ แบบแปลน
และแบบป้ายโครงการ รวมทั้งเอกสารรายการประกอบแบบแปลน
ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา ประกอบกับงานงวดสุดท้ายกำหนดให้
ผู้ฟ้องคดีทำการทดสอบระบบไฟฟ้าภายในอาคารก่อสร้าง หากไม่ติดตั้ง
หม้อแปลงไฟฟ้าไปพร้อมกับงานอื่นๆ ก็ไม่อาจตรวจรับมอบงาน
ระบบไฟฟ้าได้ และไม่อาจใช้อาคารได้ตามวัตถุประสงค์แห่งสัญญา

ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีอาชีพประกอบกิจการก่อสร้าง
ย่อมทราบดีว่า “แบบแปลนการก่อสร้างและเอกสารประกอบ
แบบแปลน” จะต้องถูกกำหนดให้เป็นเอกสารแนบท้ายสัญญา
และถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาเสมอ ในขณะที่ “ใบประมาณ
ราคา” เป็นเพียงเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ที่ซื้อของเสนอราคา
ใช้เป็นแนวทางในการคิดคำนวณราคาก่อสร้างซึ่งต้องพิจารณา
ประกอบกับแบบแปลนเสมอ ใบประมาณราคาหาได้ถูกกำหนด
ให้เป็นส่วนหนึ่งของสัญญาพิพาทไม่

แม้ว่าคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าว
ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากนายอำเภอได้สอบสวนหาข้อเท็จจริงแล้ว

มีความเห็นว่า ในแบบแปลนมีการกำหนดงานติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้าไว้ แต่เจ้าหน้าที่ผู้ประมาณราคาไม่ได้คัดลอกรายการวัสดุของงานติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้ารวมไว้ในใบประมาณราคาด้วย งานติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้าจึงไม่มีในใบประมาณราคาและในส่วนของการกำหนดราคากลาง การที่เทศบาลมิได้ระบุรายการงานติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้าไว้ในใบประมาณราคาก็ถือเป็นความบกพร่องของเจ้าหน้าที่ของเทศบาล

อย่างไรก็ตาม ผู้ฟ้องคดีก็ยัง “มีหน้าที่ตรวจสอบแบบแปลนโดยละเอียด” เพื่อทราบว่าในแบบแปลนมีกำหนดงานติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้าและผู้ฟ้องคดีจะต้องประมาณราคางานติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้าเสนอต่อเทศบาลเพิ่มเติมด้วย โดยไม่อาจอ้างว่างานติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้าไม่มีกำหนดอยู่ในสัญญา

ประการที่สอง การที่เทศบาลในฐานะผู้ว่าจ้างใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาเป็นการกระทำที่ชอบด้วยสัญญาและกฎหมายหรือไม่ ? และหากเป็นการเลิกสัญญาโดยชอบด้วยสัญญาและกฎหมาย เทศบาลจะต้องชดใช้เงินให้กับผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้รับจ้างหรือไม่ เพียงใด ?

เมื่องานติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้าซึ่งปรากฏอยู่ในแบบแปลนการก่อสร้างและเอกสารประกอบแบบแปลนเป็นงานตามสัญญาการที่ผู้ฟ้องคดีปฏิเสธไม่ทำงานติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้าจนพ้นกำหนดเวลาแล้วเสร็จตามสัญญาที่ได้ขยายแล้ว จึงถือว่า**ประพฤติดิตสัญญา** เมื่อเทศบาลมีหนังสือแจ้งบอกเลิกสัญญาจ้างกับผู้ฟ้องคดีและสงวนสิทธิเรียกค่าปรับตามสัญญา จึงเป็นการบอกเลิกสัญญาที่ชอบด้วยสัญญาและกฎหมายแล้ว

ซึ่งถือว่ามีกำหนดไว้ในสัญญา และผู้ฟ้องคดีไม่ทำงานดังกล่าวให้แล้วเสร็จตามสัญญา เทศบาลจึงได้ทำสัญญาจ้างผู้รับจ้างรายอื่นมาดำเนินการในส่วนที่เหลือและได้จ่ายเงินค่าจ้างดังกล่าวให้แก่ผู้รับจ้างรายอื่นแล้ว เทศบาลจึงมีสิทธิที่จะนำเงินค่าจ้างติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้าดังกล่าวมาหักออกจากค่าจ้างงานงวดสุดท้ายที่จะต้องชำระให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ในส่วนค่าเสียหายจากการถูกดูหมิ่นเกลียดชังที่มีผลกระทบต่อความเชื่อถือนิวิชาชีพและต่อสถาบันการเงินที่ผู้ฟ้องคดีเรียกร้องมานั้น เมื่อศาลได้วินิจฉัยแล้วว่าการบอกเลิกสัญญาของเทศบาลชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจเรียกค่าเสียหายในส่วนนี้ได้

ประการที่สาม ศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าปรับจากการที่กระทำผิดสัญญากับเทศบาล และนำค่าจ้างที่เทศบาลได้ว่าจ้างผู้รับจ้างรายอื่นมาซ่อมแซมอาคารบางส่วนที่ก่อสร้างเสร็จแล้วแต่เกิดความชำรุดเสียหายในภายหลัง โดยนำมาหักออกจากเงินค่าจ้างงานงวดสุดท้ายที่เทศบาลต้องชำระแก่ผู้ฟ้องคดีได้หรือไม่ ? ศาลวินิจฉัยดังนี้

● กรณีที่เทศบาลโต้แย้งมาในคดีนี้ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นฝ่ายผิดสัญญาและการบอกเลิกสัญญาของเทศบาลชอบด้วยสัญญาและกฎหมายแล้ว เทศบาลจึงมีสิทธิเรียกร้องให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าปรับตามสัญญานั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีปฏิเสธไม่ยอมชำระค่าปรับ กรณีจึงมีประเด็นข้อโต้แย้งในสิทธิของเทศบาลเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองซึ่งชอบที่เทศบาลจะเสนอข้อพิพาทต่อศาลเพื่อเรียกร้องให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าปรับจากการผิดสัญญาเป็นอีกคดีหนึ่งหรือฟ้องแย้งมาในคดีนี้ แต่ไม่ปรากฏว่าเทศบาลได้ฟ้องผู้ฟ้องคดีต่อศาลหรือฟ้องแย้งมาในคดีนี้ ประเด็นการชำระค่าปรับ

ของผู้ฟ้องคดีแก่เทศบาล ศาลจึงไม่อาจวินิจฉัยได้ รวมทั้งไม่อาจนำค่าปรับที่ผู้ฟ้องคดีต้องชำระแก่เทศบาลมาหักออกจากเงินค่าจ้างงานงวดสุดท้ายที่เทศบาลจะต้องชำระให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้

● กรณีที่เทศบาลโต้แย้งว่ามีความชำรุดบกพร่องของอาคารบางส่วนที่ผู้ฟ้องคดีก่อสร้างเสร็จแล้ว ทำให้ต้องจ้างผู้รับจ้างรายอื่นมาซ่อมแซมปรับปรุงอาคารในส่วนที่ชำรุดเสียหายจึงประสงค์จะหักค่าจ้างดังกล่าวออกจากค่าจ้างที่ต้องชำระแก่ผู้ฟ้องคดีในงวดสุดท้ายนั้น โดยงานที่ชำรุดบกพร่องส่วนใหญ่เป็นงานก่อสร้างที่อยู่ในงานงวดที่ ๔ ซึ่งเป็นงานที่ผู้ฟ้องคดีทำเสร็จแล้ว กรณีจึงไม่ถือเป็นงานที่ผู้ฟ้องคดีทำไม่แล้วเสร็จสมบูรณ์จนก่อให้เกิดความเสียหายประกอบกับเทศบาลได้ยอมรับว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นกับอาคารส่วนหนึ่งเนื่องมาจากภัยธรรมชาติด้วย ฉะนั้นในการที่เทศบาลจะมีสิทธินำค่าจ้างผู้รับจ้างรายอื่นที่ซ่อมแซมอาคารส่วนที่อยู่ในงานงวดที่ ๔ มาหักออกจากค่าจ้างงานงวดสุดท้ายที่จะต้องชำระให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้หรือไม่ เทศบาลจะต้องฟ้องคดีต่อศาลหรือฟ้องแย้งในคดีนี้ เพื่อตั้งฐานแห่งสิทธิเรียกร้องของตนจากความชำรุดบกพร่องของงานจ้างที่รับมอบมาแล้ว เมื่อไม่ได้ฟ้องผู้ฟ้องคดีต่อศาลหรือฟ้องแย้งมาในคดีนี้ ศาลจึงไม่อาจนำเงินค่าจ้างดังกล่าวมาหักออกจากเงินค่าจ้างงานงวดสุดท้ายที่เทศบาลต้องชำระให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้เช่นกัน

คดีนี้ ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาให้เทศบาลชำระค่าจ้างงานงวดสุดท้าย โดยหักค่าใช้จ่ายที่เทศบาลได้จ้างผู้รับจ้างรายอื่นมาทำการติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้าออก พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปีของต้นเงิน นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จให้แก่ผู้ฟ้องคดี (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๔๘๙/๒๕๕๙)

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้วางบรรทัดฐานเกี่ยวกับการดำเนินการและการปฏิบัติตามสัญญาทางปกครอง ตลอดจนการใช้สิทธิเรียกร้องความเสียหายอันเกี่ยวเนื่องมาจากสัญญาทางปกครอง ดังนี้

ประการแรก แบบแปลนแนบท้ายสัญญาถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา ส่วนใบประมาณราคาเป็นเพียงเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ที่ซื้อของเสนอราคาใช้เป็นแนวทางในการคิดคำนวณราคาค่าก่อสร้าง ซึ่งผู้ซื้อของฯ จะต้องคำนวณราคาโดยพิจารณาประกอบควบคู่กับแบบแปลนด้วยเสมอ และมีหน้าที่ต้องตรวจดูแบบแปลนโดยละเอียด โดยเมื่อปรากฏรายการก่อสร้างใดอยู่ในแบบแปลนย่อมถือเป็นรายการก่อสร้างที่ต้องดำเนินการตามสัญญา ดังนั้น เมื่อผู้ซื้อของเสนอราคาเป็นผู้มีอาชีพประกอบการก่อสร้างและทราบดีอยู่แล้วถึงงานที่จะต้องดำเนินการ หากเห็นว่าใบประมาณราคาและรายละเอียดของงานไม่ตรงกับแบบแปลนแนบท้ายสัญญาก็ควรที่จะต้องสอบถามเจ้าหน้าที่ให้ทราบรายละเอียดที่ชัดเจนเพื่อจะได้คำนวณราคางานให้ครบถ้วนตามแบบแปลนและเสนอต่อผู้รับจ้างส่วนฝ่ายปกครองซึ่งมีหน้าที่กำหนดแบบแปลนและใบประมาณราคาซึ่งใช้คำนวณราคากลางก็จะต้องมีความละเอียดรอบคอบในการตรวจสอบเนื้อหาให้ถูกต้อง เพราะใบประมาณราคาแม้จะไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้าง แต่ก็เป็นส่วนประกอบสำคัญในการที่ผู้รับจ้างจะนำมาใช้ประกอบการคิดค่าจ้างในงานก่อสร้าง ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาตามมาในภายหลังเช่นในกรณีนี้ซึ่งไม่เป็นผลดีแก่ฝ่ายใดเลย

ประการที่สอง สัญญาจ้างก่อสร้างอาคารสำนักงานเทศบาลมีลักษณะเป็นสัญญาทางปกครองซึ่งฝ่ายปกครองมีอำนาจบอกเลิก

สัญญาได้ โดยผลของการบอกเลิกสัญญาทำให้สัญญาระงับไป คู่สัญญาแต่ละฝ่ายจะต้องให้อีกฝ่ายหนึ่งกลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิม ในการนี้ย่อมไม่กระทบต่องานที่ได้ดำเนินการเสร็จแล้วซึ่งไม่สามารถกลับคืนสู่ฐานะเดิมได้ ฉะนั้น ในการชำระค่าจ้างในงวดงานใด จึงให้คำนวณและชำระค่าจ้างแก่ผู้รับจ้างเฉพาะในงานที่ดำเนินการแล้วเสร็จตามสัญญา โดยให้หักค่าจ้างส่วนที่ไม่ได้ดำเนินการให้แล้วเสร็จตามสัญญาออก

ประการที่สาม การที่ฝ่ายปกครองจะเรียกร้องให้ผู้รับจ้าง ซึ่งผิดสัญญาชำระค่าปรับ และการเรียกร้องให้ผู้รับจ้างชดเชยค่าซ่อมแซมอาคารที่ชำรุดเสียหายในส่วนที่ผู้รับจ้างได้ทำงานแล้วเสร็จ เป็นเรื่องของการตั้งสิทธิเรียกร้องที่จะต้องมีการฟ้องแย้งมาในคดีที่พิพาทหรือตั้งฟ้องเป็นคดีใหม่ หากไม่มีการตั้งสิทธิเรียกร้องดังกล่าว ศาลย่อมไม่มีอำนาจพิจารณากำหนดค่าเสียหายที่ต้องชำระได้ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญและมีผลต่อการใช้สิทธิเรียกร้องซึ่งมีกำหนดระยะเวลาในการยื่นฟ้องคดีไว้ โดยการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองจะต้องยื่นฟ้องภายใน ๕ ปี นับแต่วันที่อยู่หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดี (มาตรา ๕๑ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒)

คดีนี้นอกจากศาลปกครองจะได้วินิจฉัยวางบรรทัดฐาน การปฏิบัติราชการที่ดีให้กับหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังกล่าวข้างต้นแล้วยังเป็นคดีที่สะท้อนให้เห็นถึงการทำหน้าที่อำนวยความสะดวกยุติธรรมทางปกครองของศาลปกครองในการตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐหรือการกระทำทางปกครอง เพื่อแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายแก่คู่กรณีที่มีungskุมครองประโยชน์สาธารณะ

ควบคู่ไปกับการปกป้องรักษาสีทธิของเอกชนตามหลักนิติธรรม
เพื่อให้การอยู่ร่วมกันในสังคมไทยสงบสุขตามครรลองในระบบนิติรัฐ
และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
ทรงเป็นประมุข

ข้อสรุปชวนอ่าน

๑. “แบบแปลนการก่อสร้างและเอกสารประกอบแบบแปลน” จะถูกกำหนดให้เป็นเอกสารแนบท้ายสัญญาและถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาเสมอ ในขณะที่ “ใบประมาณราคา” เป็นเพียงเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ที่ซื้อของเสนอราคาใช้เป็นแนวทางในการคิดคำนวณราคาค่าก่อสร้าง ซึ่งต้องพิจารณาประกอบกับแบบแปลนเสมอ ฉะนั้น ผู้รับจ้างจึงมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบดำเนินการให้เป็นไปตามแบบแปลนแนบท้ายสัญญา แม้จะเป็นรายการที่ไม่ปรากฏในใบประมาณราคา

๒. การบอกเลิกสัญญาส่งผลให้สัญญาระงับไป คู่สัญญาแต่ละฝ่ายต้องกลับคืนสู่ฐานะเดิม แต่ไม่กระทบต่องานที่ได้ดำเนินการเสร็จแล้วซึ่งไม่สามารถกลับคืนสู่ฐานะเดิมได้ และผู้ว่าจ้างต้องชำระค่าจ้างแก่ผู้รับจ้างเฉพาะในงานที่ดำเนินการแล้วเสร็จตามสัญญา โดยให้หักค่าจ้างส่วนที่ไม่ได้ดำเนินการให้แล้วเสร็จตามสัญญาออก